

INCOBOZ 20. – 22.5. 2015, Bojnice
Medzinárodná konferencia - Bezpečné pracovisko
Európsky seminár – Bezpečné stavenisko

Hotel Pod Zámkom v Bojniciach tento rok opäť patril odborníkom v oblasti bezpečnosti práce. Medzinárodnú konferenciu Bezpečné pracovisko a Európsky seminár Bezpečné stavenisko zorganizovali 20. až 22. mája občianske združenie Spoločná vízia a spoločnosť BOZPO, s. r. o., Prievidza.

Generálnym partnerom sa opäť stala spoločnosť SKANSKA SK, a.s., hlavnými partnermi boli DIMOS, Slovenské elektrárne, člen skupiny Enel, Tork a BOZPO, s.r.o. Prievidza, ďalší partneri a ostatní partneri. Odborné partnerstvo poskytli Státní úřad inspekce práce ČR a Národný inšpektorát práce SR.

Hostí aj účastníkov konferencie privítal **Ing. Ján Donič**, predseda občianskeho združenia Spoločná vízia a riaditeľ spoločnosti BOZPO, s.r.o. Prievidza.

V úvode slávnostného otvorenia konferencie sa prítomným prihovorili čestní hostia a predstavitelia vládnych organizácií Slovenskej republiky a Českej republiky.

Moderátorom podujatia bol dlhoročný odborník v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP) **Ing. Teodor Hatina**.

Ako prvý sa prítomným prihovoril **Ing. Ján Marek**, námestník ministerky práce a sociálnych vecí ČR. Informoval o vývoji legislatívy v oblasti stavebníctva v Česku, o tom, aké zákony sa vypracúvajú a ktoré už vo vláde prešli schvaľovacím procesom. Najnovšie sa v parlamente prerokúval návrh novely zákona o zabezpečení ďalších podmienok BOZP, ktorý už vláda ČR schválila, a jeho obsahom je chýbajúci výklad niektorých pojmov, doplnenie a spresnenie základných predpokladov odbornej spôsobilosti koordinátora BOZP na staveniskách... Niekoľkými slovami priblížil situáciu v oblasti pracovnej úrazovosti a chorôb z povolania. Nie je uspokojivá ani napriek tomu, že pracovná úrazovosť v ČR klesá. Spomenul, že na seminári, ktorý sa uskutočnil na medzinárodnom veľtrhu INTERPROTEC v Brne, odovzdali ceny deťom, účastníkom výtvarnej súťaže nazvanej Strašiak stres. Je pozoruhodné, že sa podarilo zapojiť školskú mládež do aktivít BOZP...

Ďalej sa prítomným prihovoril **Mgr. Ing. Rudolf Hann**, generálny inšpektor Štátneho úradu inšpekcie práce ČR. Pozitívne hodnotil spoluprácu inšpekcie práce Českej republiky a Slovenskej republiky, ktorá je pokračovaním v dlhoročnej a veľmi dobrej tradícii.

Generálny riaditeľ Národného inšpektorátu práce Košice **Ing. Andrej Gmitter** vo svojom prejave popri inom uviedol, že inšpektori práce v roku 2014 vykonali 27-tisíc kontrol, pri ktorých zistili 47-tisíc nedostatkov. Podčiarkol význam štátnej inšpekcie práce nad bezpečnosťou práce v procese zvyšovania úrovne starostlivosti o BOZP. Pozoruhodne načrtnol, ktorými smermi by sa mala inšpekcia práce vydať, na čo by sa mala orientovať v ďalšom období.

Prítomným sa potom prihovoril prezident Medzinárodnej komory stavebných koordinátorov (ISHCCO) vo Veľkej Británii **Richard Habgood**. Tí si s veľkým záujmom vypočuli jeho príspevok,

v ktorom predstavil komoru a oboznámil s európskou certifikáciou koordinátora BOZP. Na staveniskách je pre všetkých maximálne dôležitou súčasťou bezpečnosť o ochrana zdravia pri práci. Úlohou člena organizácie ISHCCO je zabezpečiť, aby investori, projektanti, stavbyvedúci, stavební koordinátori a stavební pracovníci na stavenisku zvládali svoju úlohu, aby tak dianie smerovalo k úspešnému plánovaniu a riadeniu stavebného projektu prostredníctvom redukcie nebezpečenstva a znižovania rizík pre všetkých, ktorí sú so stavebnou činnosťou spojení alebo ňou nejakým ovplyvnení, povedal. Účastníci konferencie očividne kvitovali kvalifikované hodnotenie pozície a poslania koordinátora. Napokon počas celej konferencie bolo zrejmé, že nedostatky, určité náležitosti, ktoré sa môžu zmeniť k lepšiemu, netrápia iba nás, ale sú podobné v celej Európskej únii. A práve spolupráca medzi organizáciami v štátoch EÚ je najschodnejšia cesta, ktorou možno niečo zmeniť, napraviť.

Prezident Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska **Ing. Zsolt Lukáč** vo svojom odbornom príspevku oboznámil prítomných s aktivitami tejto inštitúcie. Je sympatické, že zväz, ktorý sa venuje mnohým záujmovým oblastiam, nešetí pozornosťou ani v prípade, ak ide o zvyšovanie kvality bezpečnosti práce pri stavebných aktivitách.

Pre závažné pracovné povinnosti sa na konferencii nemohol zúčastniť štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny (MPSVR) SR Mgr. Bohuslav Ondruš, a tak ho v tejto povinnosti zastúpil **Ing. Dušan Adamček**, riaditeľ odboru ochrany práce na tomto ministerstve. Stretnutie odborníkov v oblasti BOZP aj týmto spôsobom zapadá do rámcovej politiky v presadzovaní dôstojných pracovných podmienok vrátane BOZP, vyhlásil Ing. Adamček. Informoval o aktuálnom stave a vývoji predpisov v oblasti BOZP. Spomenul niektoré zmeny legislatívnych návrhov, pri ktorých prítomní zbystrili pozornosť. Obzvlášť sa cenili informácie o zákonoch a predpisoch, ktoré nadobúdajú účinnosť od polovice tohto roka.

Ing. Ondřej Várta a **Mgr. Zdeněk Šindlář** zo Štátneho úradu inšpekcie práce ČR spoločne prezentovali praktické skúsenosti z kontrol úradu na staveniskách. Konferenciu privítali aj ako možnosť konfrontovať zistenia inšpekcie práce v Českej republike a so zisteniami inšpekcie práce v Slovenskej republike. Škála ich skúseností z výkonu inšpekcie na staveniskách je naozaj široká. Pozitívne možno hodnotiť hĺbkový prístup k práci koordinátora, pretože výkon tejto činnosti je často deformovaný a neplní tie úlohy, ktoré sa od neho očakávajú. Analytický prístup k tejto problematike v ČR vyúsťuje do návrhov legislatívnych úprav, ktoré majú posilniť postavenie a pôsobnosť koordinátora. A my môžeme k tomu dodať, že azda sa návrhy legislatívnych úprav v ČR stanú podnetom na zamyslenie sa nad potrebnými legislatívnymi úpravami u nás.

npor. Mgr. Slavomír Fabuľa z Hasičského a záchranného zboru SR poskytol informácie o pripravovaných aktuálnych predpisoch v oblasti ochrany pred požiarmi, ktoré súvisia s výkonom štátneho požiarného dozoru, overovaním odbornej spôsobilosti špecialistov a technikov požiarnej ochrany, vykonávaním odbornej prípravy na úseku ochrany pred požiarmi, uznávaním odbornej kvalifikácie cudzím štátnym príslušníkom, vymedzením kompetencií orgánov štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi...

Predseda predstavenstva Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (Národnej asociácie profesionálov bezpečnosti a ochrany zdravia) v Poľsku **Zbigniew**

Strączek oboznámil účastníkov konferencie s poslaním tejto asociácie. Okrem iného spomenul aj spoluprácu s Asociáciou BOZP a OPP na Slovensku, ktorú stvrdili podpisom práve v Bojniciach v roku 2014. Spoluprácu si veľmi cenia, pretože je pre nich užitočná výmenou pracovných skúseností. „Nič nie je dôležitejšie ako bezpečnosť pracovníka na pracovisku“, zdôraznil **Zbigniew Strączek**

Andrzej Brigola z Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby Bezpieczeństwa i Higieny Pracy, vystúpil s podrobnou informáciou o programe na likvidáciu azbestu, ktorý majú vypracovaný v Poľsku. Azbest môžu odstraňovať len odborníci vyškolení na manipuláciu s týmto materiálom. Ich profesionálna úroveň je zárukou jeho spoľahlivého a bezpečného odstránenia, pri ktorom treba dodržiavať dôležité kroky spomenutého programu, napríklad uzatvorenie pracovného priestoru, monitoring ovzdušia, odsávanie azbestového prachu, odborné umiestnenie a likvidácia odpadu až po zabezpečenie dokonalého vyčistenia priestoru. Ak sa nedodržia bezpečnostné predpisy, pri odstraňovaní azbestu môžu vzniknúť zdravotné riziká. Príznaky ochorenia, ktoré vznikajúceho následkom vdychovania azbestových vlákien, sa môžu prejaviť niekedy až po 20-30 rokoch.

Potom prišlo nečakané prekvapenie pre **Ing. Jána Doniča** zo strany predstaviteľov Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby Bezpieczeństwa i Higieny Pracy. Páni **Zbigniew Strączek**, **Andrzej Brigola** a **Antoni Niemiec** mu odovzdali medailu ako ocenenie za doterajšiu spoluprácu medzi poľskou asociáciou a Spoločnou víziou na Slovensku.

Vedúci kancelárie predsedu Hlavného banského úradu (HBÚ) SR **Ing. Erich Veselényi** vo svojej prednáške informoval o problémoch BOZP pri banskej činnosti a činnostiach vykonávaných bankským spôsobom, pri výskume a vývoji pokusnej výroby, pri výrobe, používaní, skladovaní a likvidácii výbušných predmetov, výbušnín a munície nad 20 mm. Ing. Veselényi neanalyzoval konkrétnu oblasť BOZP, ale skôr sa zamerával na otázku dozoru štátnej banskej správy. Prítomných oboznámil s prierezom právnych rámcov, koncepciou, stratégiou, nechýbali ani zaujímavé informácie o inšpekčnej činnosti HBÚ a štatistických ukazovateľoch vývoja stavu bezpečnosti práce, chorôb z povolania...

Do problematiky nelegálnej práce v stavebníctve účastníkov konferencie zasvätila **Mgr. Miroslava Skičková** z Národného inšpektorátu práce Košice. Nelegálnemu zamestnávaniu a nelegálnej práci sa inšpekcia práce intenzívne venuje a je známa pod názvom KOBRA. Často si kladieme otázku: Ako súvisí nelegálna práca s bezpečnosťou práce? Má niekoľko styčných bodov a prednáška Mgr. Skičkovej, ktorá bola veľmi zaujímavá, ba až inštruktážna, pomohla pochopiť vzájomnú podmienenosť nelegálnej práce a bezpečnosti práce.

O najčastejších nedostatkoch v oblasti limitov pracovného času informoval **Ing. Róbert Bulla**, hlavný inšpektor Inšpektorátu práce v Nitre. Upozornil na aktuálne potreby ochrany zamestnancov pri práci v oblasti ustanovených pracovných podmienok, a teda limitov pracovného času, práce nadčas, denných a týždenných odpočinkov, ktoré vyplývajú z organizácie pracovného času. Nadmerne dlhý pracovný čas je jedným z faktorov výrazne prispievajúcich k zvýšenej únave, ktorá môže byť príčinou pracovných úrazov so závažným poškodením zdravia.

Ing. Jindřich Pater, podpredseda Českej komory autorizovaných inžinierov a technikov činných vo výstavbe prispel svojím vystúpením k mimoriadne aktuálnej téme - k postaveniu a pôsobnosti

koordinátora na stavbe, otázke jeho zodpovednosti... Kritizoval istý nesúlاد medzi stavebným zákonom a zákonom o BOZP, ktoré sú platné v Českej republike.

Veľmi príjemným osviežením po celodennom zasadaní konferencie bol večerný raut, ktorý organizátori prichystali jej účastníkom. Samozrejme, aj tu pokračovali diskusie k niektorým horúcim témam týkajúcim sa bezpečnosti a ochrany zdravia všeobecne, ale najmä v súvislosti so situáciou na staveniskách. Konferencia pokračovala prednáškami aj na druhý deň.

Špecialista požiarnej ochrany **Ing. Emil Valach** z BOZPO, s. r. o. Prievidza informoval o skúsenostiach v oblasti protipožiarnej bezpečnosti stavieb. V jeho prednáške sa objavili prípady najčastejšieho porušovania požiadaviek na vypracovanie projektovej dokumentácie, spresnil, kedy a aká projektová dokumentácia má byť vypracovaná v závislosti od druhu, účelu používania a veku stavby. Ako príklad uviedol rekonštrukciu istého domova sociálnych služieb, kde aj praktickými ukázkami upozornil na členenie stavby na požiarne úseky, zriadenie staveniska, určenie požiadaviek na konštrukciu stavby, určenie odstupových vzdialeností, rekonštrukciu administratívnych priestorov, zabezpečenie evakuácie osôb, určenie požiadaviek na únikové cesty. Poukázal na problematiku protipožiarnej bezpečnosti stavieb, jej zmysel a význam.

Ochrana osôb a majetku v stavbách z hľadiska požiarnej ochrany patrí medzi základné priority, ktoré má stavba spĺňať počas svojej životnosti a funkčnosti. Požiarne bezpečnosť stavieb v čase kolaudácie a počas ich používania bola témou rovnomennej prednášky **plk. Ing. Ľubomíra Janušku** z Krajského riaditeľstva HaZZ v Trenčíne. Uviedol niekoľko príkladov najčastejších problémov, s akými sa stretávajú príslušníci Hasičského a záchranného zboru pri kontrole používaných stavieb z hľadiska dodržiavania predpisov na úseku ochrany pred požiarmi, ako používatelia stavieb vedome aj nevedome porušujú predpisy na úseku ochrany pred požiarmi, a čo by bolo potrebné do budúcnosti legislatívne upraviť.

Na tému ochrany pred požiarmi hovoril aj **prof. Ing. Anton Osvald, CSc.**, z Katedry špeciálneho inžinierstva Žilinskej univerzity, ktorý veľmi zaujímavou formou aj pomocou vizualizácie oboznámil prítomných s protipožiarnou ochranou pri budovaní a prevádzke viacpodlažných drevostavieb, ktoré sa v ostatnom čase stali opäť žiadanými, a tak sa čoraz častejšie uplatňujú v stavebníctve.

Hygiena a čisté pracovné prostredie sú neoddeliteľnou súčasťou BOZP, to sa už preukázalo viackrát. Obchodný zástupca **Petr Sobotka** predstavil produkty TORK švédskej spoločnosti SCA Hygiene Products. Ich výrobky sú veľkou pomocou v oblasti hygieny v mnohých odvetviach priemyslu, v školstve, doprave, zdravotníctve, obchode a službách... Vďaka dokonalej znalosti potrieb zákazníkov a dlhoročným skúsenostiam v oblasti hygieny a trvalo udržateľného rozvoja má značka TORK vedúce postavenie v mnohých segmentoch na trhu. Pri čerpaní zdrojov, výrobe a vývoji produktov využíva spoločnosť maximálne bezpečné, efektívne a k životnému prostrediu ohľaduplné metódy, ubezpečil poslucháčov prednášateľ.

Praktické poznatky z oblasti zabezpečovania služieb pracovnej zdravotnej služby (PZS) odovzdal formou svojho príspevku **MUDr. Július Gažovič** zo spoločnosti BOZPO, s.r.o. Prievidza. Okrem iného spomenul, že administratívne činnosti a vedenie povinnej dokumentácie podľa požiadaviek legislatívy sú časovo náročné a dejú sa na úkor aktívnej preventívnej činnosti na pracoviskách. Na jednom príklade dokumentoval, ako pristupujú niektoré firmy k ochrane zdravia svojich

zamestnancov. Istá firma s obrovským ziskom, ku ktorému jej výdatne pomáhajú zamestnanci, by im mohla uľahčiť a spríjemniť prácu, pretože celý pracovný čas stoja, použitím únavových rohoží. Ich cena je zanedbateľná, ale napriek tomu im túto pomôcku neposkytuje, aby zabránila prípadným ochoreniam z jednostrannej záťaže pri práci. Aj toto je príklad šetrenia na nesprávnom mieste.

Na prednášku MUDr. Gažoviča nadviazala **MUDr. Danica Bezáková** z akciovej spoločnosti Volkswagen Slovakia a.s. Spoločnosť má eminentný záujem o vytváranie bezpečných pracovísk a o ustavičné zlepšovanie ergonomických podmienok na prácu. Veľmi sa tu osvedčilo prepojenie BOZP a PZS a súčasne hodnotenie ergonómie v rámci jedného uceleného oddelenia. Prednášateľka uviedla aj niekoľko jednoduchých príkladov na zníženie ergonomického rizika.

Bezpečnosti práce vo výškach venoval svoj príspevok **David Plaisant** z francúzskej firmy DIMOS. Vystúpenie spestril video ukážkami bezpečnej práce na streche. Je všeobecne známe, že poškodenia zdravia pri páde z výšky patria medzi najzávažnejšie. Preto sa vo firme tejto problematike intenzívne venujú, čo dokladoval ukážkami niekoľkých riešení ukotvenia robotníka pri práci na streche.

V ďalšom bloku prednášok v rámci európskeho seminára Bezpečné stavenisko odznelo množstvo zaujímavých informácií, lebo táto oblasť je veľmi závažná, stavenisko sa stále mení, ustavične tu treba analyzovať riziká a v podstate neprestajne zlepšovať systém riadenia bezpečnosti fungujúci na jednotlivých staveniskách. **Ing. Ján Donič**, predseda občianskeho združenia Spoločná vízia a **Ing. Martin Mokoš**, zástupca predsedu združenia, informovali o práci tejto inštitúcie. Poslaním združenia koordinátorov bezpečnosti Spoločná vízia je sprevádzať investora (zadávateľa stavby, stavebníka) od zámeru výstavby, cez bezpečnú realizáciu až po používanie a bezpečnú údržbu objektu. Pritom treba postupovať podľa legislatívnych predpisov. Rečníci sa s poslucháčmi podelili o svoje poznatky a skúsenosti. Pripomenuli, že treba využívať príklady dobrej praxe. Ved' činnosť koordinátora bezpečnosti na stavbe je v súčasnosti aj všeobecne, nielen na tejto konferencii najhorúcejšou témou.

Príspevok **Ing. Petra Piklu** z Inšpektorátu práce v Košiciach bol venovaný praktickým príkladom z výkonov inšpekcie práce v SR. Vo svojej prezentácii sa zameril na nedodržiavanie dvoch základných predpisov, ktoré platia v stavebníctve na Slovensku – na vyhlášku č. 147/2013 Z. z. a nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z. z. Nejde len o také nepozornosti, ako je zasielanie oznámení na inšpektoráty mimo územnej pôsobnosti, nevyplňanie oznámení podľa prílohy zákona a podobne. Najpálčivejšie sú nedostatky vyskytujúce sa pri preberaní a odovzdávaní stavieb. Vymedzovanie stavenísk je pre mnohých ďalší neznámy pojem, skrátka, nevedia zabezpečiť stavenisko, tak aby zamedzili vstupu tam nezamestnaným osobám. Fotodokumentácia, ktorou Ing. Pikla doplnil svoje slová, preukázala niekedy až nepochopiteľné životunebezpečné porušovanie predpisov BOZP, najmä pri prácach vo výške, ale aj pri nezabezpečených výkopoch.

Ing. Róbert Jurašík z Inšpektorátu práce v Trenčíne nazval výstižne svoju prednášku Inšpekcia práce a bezpečnosť staveniska a stavby od povolenia po kolaudáciu. Obsiahol v nej tieto oblasti: zaistenie BOZP na staveniskách, spoločné pracoviská, zamestnávateľia, zamestnanci a živnostníci, koordinácia bezpečnosti, dokumentácia, projektová príprava, prevencia vo fáze pred realizáciou stavby, zmluvné vzťahy účastníkov výstavby, problematika určenia rozsahu staveniska a zodpovednosti za stavenisko, odovzdávanie staveniska a jeho častí, odovzdávanie konštrukcií... Venoval pozornosť aj bezpečnosti

živnostníkov, ich postaveniu v zmysle zákona o BOZP a nariadenia vlády o bezpečnosti na stavenisku.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci má osobitnú príchut', pokiaľ ide o jadrové zariadenia. Dvojica zastupujúca taliansku spoločnosť Enel - **Rafaelle Percivalli** a **Stefano Costa** vo svojom vystúpení oboznámili účastníkov seminára s fázou spúšťania jadrovej elektrárne do prevádzky, ako aj s bezpečnosťou implementovanou počas tohto procesu, konkrétne v Jadrovej elektrárni v Mochovciach.

Doc. Ing. Pavel Svoboda, CSc., z Českej spoločnosti stavebných koordinátorov nazval svoju prednášku Úvaha nad výkonom koordinátora BOZP a jeho skúsenosťami. Bola to vlastne veľmi zaujímavá exkurzia, ktorá prítomných previedla všetkými úskaliami tejto problematiky.

Za Znaleckú a projektovú kanceláriu ČR vystúpil so svojím príspevkom Základné požiadavky na stavby - bezpečnosť pri používaní **Ing. Mojmír Klas, CSc.** Predstavil v ňom komplexný súbor problémov v súvislosti s používaním stavieb. Na záver povedal, že neoddeliteľnou súčasťou základných požiadaviek na prípravu vyhotovenia stavby je postaviť stavbu tak, aby sa dala bezpečne vykonávať jej údržba po dokončení prác a odovzdaní stavby do používania.

Zaujímavý bol aj príspevok, ktorý **Bc. Vladimír Mílek**, predseda občianskeho združenia Spoločná vízia ČR, venoval potrebe zmien v myslení, čo sa týka koordinácie na stavenisku. Doterajšie praktické skúsenosti pri koordinácii BOZP na stavenisku ukazujú, že je potrebný nový prístup nielen u zadávateľov stavieb, ale najmä u koordinátorov BOZP na stavenisku. Nízka úroveň schopnosti navrhovať technické a organizačné opatrenia vedie k formálnemu výkonu tejto služby pre zadávateľa stavby. Poskytovanie takejto činnosti nielenže ju degraduje, ale aj prispieva k znehodnocovaniu dobrej myšlienky. Správne nastavenie činnosti výkonu koordinátora BOZP na stavenisku – to je cesta vedúca k zvyšovaniu úrovne bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Prednášky ukončil **Ing. Teodor Hatina** niekoľkými slovami o Asociácii BOZP a OPP. V krátkosti informoval o pôsobnosti asociácie počas uplynulých desať rokov.

Posledný deň konferencie a seminára bol vyhradený na diskusiu formou okrúhleho stola, za ktorý si zasadli – Ing. Jozef Kofrit – špecialista pre vyhradené technické zariadenia zdvíhacie, Bc. Oliver Kováč špecialista pre práce vo výškach a Jozef Krausko odborník a inštruktor obsluhy motorových reťazových píl a stavebných strojov, spoločne s odborníkmi zo štátnej správy Ing. Dušanom Mošonom – Inšpektorát práce Košice, Ing. Petrom Piklom – Inšpektorát práce Košice, Ing. Róbertom Jurašíkom – Inšpektorát práce Trenčín.

Diskusia bola voľným tematickým pokračovaním podujatia – diskutujúci sa - prirodzene - venovali bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ochrane pred požiarom a pracovnej zdravotnej službe, súčasnej legislatíve BOZP platnej v EÚ, otázkam koordinácie bezpečnosti na staveniskách, bezpečnému používaniu náradia a mechanizácie v stavebníctve atď., v každom prípade bola poučná. Aj diskusia potvrdila, že prítomnosť na konferencii a seminári priniesla účastníkom veľa užitočného, ktorí tak načerpanie nových skúseností a dobré príklady z praxe v oblasti BOZP môžu použiť vo vlastných firmách na ochranu života a zdravia svojich kolegov.

Prítomní inšpektori práce mohli priamo reagovať na položené otázky a objasniť ich riešenie za strany inšpektorátu práce v praxi pri výkone ich kontrol.

V závere konferencie **Ing. Ján Donič** vyjadril vďaka Ministerstvu práce a sociálnych vecí Českej republiky a Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktoré sa ujali záštity nad ňou. Poďakoval sa aj sponzorom, pretože bez ich významnej pomoci by konferenciu nebolo možné zorganizovať, rovnako aj ďalším, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k úspešnému priebehu tohto potrebného podujatia. Zhodnotil priebeh konferencie a zhrnul naplnenie a odpočet jednotlivých bodov z Odborných záverov konferencie z roku 2014, s pripojením nových podnetov za rok 2015, ktoré boli prezentované na tejto konferencii.

O konferencii Bezpečné pracovisko aj o európskom seminári Bezpečné stavenisko možno povedať, že priniesli všeličo nové, a možno ich hodnotiť ako úspešné, a to napriek tomu, že účastníci sa s niektorými témami – pochopiteľne - stretli aj na iných podujatiach. Pochopiteľne preto, lebo ide o živé otázky a problémy, ktoré neprestajne rezonujú v celej spoločnosti, a bude to tak dovtedy, kým sa na ne nenájde optimálne riešenie. Napokon možno povedať aj to, že opakovanie je matka múdrosti, hoci neodškriepiteľným faktom ostáva, že aj napriek viacerým opakovaniam a upozorneniam na nedodržiavanie bezpečnostných predpisov sa práve z tejto príčiny stávajú tie isté pracovné úrazy...

ODBORNÉ ZÁVERY INCOBOZ 2015

Na základe odborných a konštruktívnych diskusií v rámci konferencie a odborných stretnutí s ňou súvisiacich boli organizátorom konferencie o.z. Spoločná vízia spracované **požiadavky odbornej praxe v kontexte s potrebou legislatívnej úpravy a zároveň spracovaný odpočet legislatívnych návrhov prezentovaných v odborných záveroch z konferencie INCOBOZ 2014.**

1. NÁVRHY (INCOBOZ 2015)

- a) Potreba jednoznačnej definície pojmov „práca vo výškach“ a „práca vo výškach s použitím špeciálnej techniky“ a pretrvávajúci problém na stanovenie požiadaviek z hľadiska vzdelania, praxe a overenia odbornej spôsobilosti pre inštruktorov na prácu vo výškach s použitím špeciálnej techniky a pre školiteľov na praktické používanie prostriedkov OOP na prácu vo výškach.**

Odôvodnenie:

Z pohľadu štatistiky množstva úrazov z titulu pádu z výšky alebo pádu do hĺbky je zrejmé nedostatok teoretická a hlavne praktická príprava osôb vykonávajúcich prácu vo výškach z dôvodu nedostatočnej odbornosti školiteľov.

Návrh:

- špecifikovať čo sa rozumie prácou vo výškach a čo prácou vo výškach s použitím špeciálnej techniky
- stanovenie požiadaviek pre školiteľov praktického používania prostriedkov osobného zabezpečenia na prácu vo výškach
- stanovenie podmienok pre vzdelanie, prax, odbornú spôsobilosť inštruktorov na prácu vo výškach s použitím špeciálnej techniky

- b) Stanovenie odborných a technických podmienok na výkon práce vo výškach v bádách a pracovných klietkach zavesených pod zdvíhacím zariadením**

Odôvodnenie:

Žeriavnici, viazači a pracovníci pracujúci vo výškach v TZ zavesených na zdvíhacom zariadení nepoznajú bezpečnostné požiadavky na výkon danej práce.

Návrh:

Stanoviť podmienky bezpečnej práce:

- hmotnosť bremena a nosnosť ZZ (min. dvojnásobná ako je celková hmotnosť bremena)
- požiadavky na viazacie prostriedky
- spôsob zavesenia bremena cez nerozoberateľné spoje
- spôsob osobného zabezpečenia pracovníkov atď..

c) Nejasné zatriedenie stiesneného a uzavretého priestoru.**Odôvodnenie:**

V §2 bod g Vyhl. č. 147/2013 Z.z. je zadefinovaná práca v sťažených podmienkach v stiesnených a uzavretých priestoroch. Chýba však špecifikácia týchto priestorov, z čoho vyplýva neľahké, nejednotné zatriedenie týchto priestorov.

Návrh:

Navrhujeme zadefinovať pojmy stiesnený a uzavretý priestor: Stiesnený a uzavretý priestor je akýkoľvek priestor pri normálnom atmosférickom tlaku, ktorý je dostatočne veľký, aby do neho pracovník vstúpil, ale má obmedzené možnosti pre vstup alebo výstup alebo je obmedzená možnosť pohybu v ňom a nie je projektovaný pre nepretržitú činnosť pracovníka, ktoré sa môžu stať nebezpečnými na základe jednej alebo viacerých podmienok:

- obsahuje prítomnosť plynov, kvapalných alebo tuhých látok, ktoré sú toxické, horľavé, dusivé, rádioaktívne, horúce
- koncentrácia kyslíka v ovzduší je nižšia ako 19,5%
- môže byť tento priestor zaplavený

Stiesnené priestory sú najmä, nie však výlučne nasledovné: nádrže, šachty, cisterny, kanály, kobky energetických rozvodov, ostatné technologické nádoby, jamy, výkopy a podobne. Na základe definície priestorov dať do príloh vyhlášky kontrolný formulár, v ktorom budú stanovené podmienky bezpečného vstupu a výkonu prác v nich.

- d) Pri používaní reťazových píl na stavbách dochádza k nezrovnalostiam v uznávaní odbornej spôsobilosti na obsluhu reťazovej píly, ak obsluha predloží preukaz na obsluhu reťazovej píly pri ťažbe dreva. Často je vyžadovaný preukaz na inú činnosť. Problémom je, že iná činnosť s reťazovou pílou nie je v žiadnom predpise definovaná. Platná vyhláška 46/2010 Z.z. definuje len ťažbu dreva. Bolo by potrebné, definovať jasne čo je to iná činnosť s reťazovou pílou. Taktiež uviesť, že obsluha ktorá má platný preukaz na ťažbu dreva môže robiť aj iné činnosti.**

Odôvodnenie:

V zmysle Vyhl. 356/2007 Z.z. príloha skupina 10.2 je v rámci odbornej prípravy osôb na ťažbu dreva aj manipulácia dreva.

Návrh:

Zadefinovať vo Vyhláške 46/2010 Z.z. inú činnosť s reťazovou pílou a jasne stanoviť, že ten kto má preukaz na ťažbu dreva je automaticky oprávnený robiť aj inú činnosť.

- e) Pri používaní zariadenia na dopravu betónu- bádne nie sú stanovené základné podmienky bezpečnej prevádzky. Aj s diskusie odbornej verejnosti vyplynulo, že táto problematika je na rôznych stavbách ponímaná odlišne. Dochádza k tomu, že investor zakazuje zariadenie používať aj napriek tomu, že dodávateľ vykoná podľa jeho posúdenia opatrenia na bezpečné používanie pracovného prostriedku.

Odôvodnenie:

Pri posudzovaní bezpečnosti zariadenia dochádza k odlišným posúdeniam zostatkových rizík pri používaní bádne.

Návrh:

Doplniť do Vyhlášky 147/2013 Z.z. v prílohe 3 minimálne bezpečnostné požiadavky na používanie bádne s obsluhou a bez obsluhy.

- f) Neustále dochádza k rôznemu zatried'ovaniu skupín stavebných strojov. Osoby oprávnené na výchovu a vzdelávanie používajú aj naďalej Vyhl. MS 77/65 Zb., nakoľko rozdelenie stavebných strojov uvedené vo Vyhl. 356/2007 Z.z. je nevyhovujúce. Následne v praxi dochádza k rôznym nezrovnalostiam pri určovaní odbornej spôsobilosti.

Odôvodnenie:

Súčasnú tri základné skupiny stavebných strojov uvedených v prílohe 9 Vyhl. 356/2007 Z.z. sú nejasné a dochádza k rôznym odlišnostiam pri odbornej spôsobilosti na obsluhu vybraných stavebných strojov a zariadení.

Návrh:

Spoločne s odbornou verejnosťou urobiť zatriedenie a rozdelenie stavebných strojov za použitia platných noriem, v ktorých sú uvedené definície stavebných strojov a následne upraviť prílohu 9 Vyhl. 356/2007 Z.z.

2. ODPOČET (INCOBOZ 2014)

Predmetom Odborných záverov z konferencie INCOBOZ realizovanej v roku 2014 bolo **14 návrhov** legislatívnych úprav v oblasti BOZP. Z celkového počtu bola legislatívne upravená problematika týkajúca sa len **dvoch bodov**, aj to nie v zmysle návrhu. Jedná sa pojem „ inštruktor “ (časť 2.0 BOZP VŠEOBECNE, písm. e Odborných záverov INCOBOZ 2014) a „Školiteľ na VaVZ špeciálnych skupín “ (časť 2.0 BOZP VŠEOBECNE, písm. g Odborných záverov INCOBOZ 2014).

Aktivita Spoločnej vízie o.z. v rámci presadenia odborných záverov:

1. poznatky z aplikačnej praxe kumulované na základe množstva rokovaní Spoločnej vízie so zástupcami štátnych orgánov, zamestnancov a v neposlednom rade zamestnávateľov v rámci SR, ale aj na úrovni EÚ na seminároch, konferenciách, resp. pracovných stretnutiach boli podnetom predložených návrhov .
2. organizovanie seminárov za účelom ich doplnenia
3. vlastná iniciatíva za účelom osobného jednania na MPSVaR SR

Na návrhy vyplývajúce z aplikačnej praxe bola zo strany kompetentných paradoxne reakcia:

!!! Aplikáčna prax nepreukázala potrebu zmeny procesu bezpečnosti práce !!!

3. ZÁVER:

MUSÍ BYŤ OCHOTA REÁLNE SPOLUPRACOVAŤ: t.j. zahrnúť do procesu pripomienkovania orgány a inštitúcie, ktorým sa ukladajú úlohy alebo ktorých sa problematika legislatívneho návrhu týka, - napr. BTS, PZS, OPO, oprávnené na činnosť, oprávnené na VaVZ. asociácie a združenia ktoré ich zastupujú, s vytvorením priestoru na komunikáciu v odborných pracovných skupinách s možnosťou vysvetlenia návrhov alebo pripomienok.

Ing. Ján Donič
predseda združenia
Spoločná vízia